

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор”
в Геолого-Проучвателния факултет на МГУ „Св. Иван Рилски”
Професионално направление: 4.4. Науки за Земята
Научна специалност: „Палеонтология и стратиграфия”

Кандидат: доцент д-р Валери Валентинов Сачански

Рецензент: проф. д-р Искра Цветанова Лакова

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „Професор” по научната специалност „Палеонтология и стратиграфия” (професионално направление 4.4. Науки за Земята) в Геолого-Проучвателния факултет (ГПФ) на МГУ е обявен по решение на Факултетния съвет (ФС) на ГПФ и е обнародван в ДВ, бр. 84/21.10.2022 г. До изтичане на срока документи са подадени от един кандидат – доцент д-р Валери Валентинов Сачански. Подадените документи са в съответствие със законовите изисквания.

Научното жури за провеждането на конкурса е назначено със заповед на Ректора на МГУ № Р–846/21.11.2022 г. по предложение на ФС на ГПФ. На първото заседание на журито, проведено на 04.01.2023 г., бях избрана да изготвя становище по обявения конкурс. Това становище се изготви на основата на подадените от кандидата документи при спазване на изискванията на ЗРАС в Република България, правилника на МОН към този закон и институционалните критерии за заемане на научната длъжност „Професор” в МГУ, приети от Академичния съвет.

Валери Сачански е роден на 4 април 1962 г. в гр. Плевен. Завършва висше образование в СУ „Св. Климент Охридски” през м. ноември 1988 г. като придобива образователно-научната степен (ОНС) **Магистър** по Геология с дипломна работа по „Палеонтология и стратиграфия”. На 13.03.1992 г. му е присъдена ОНС **Доктор** по научната специалност „Палеонтология и стратиграфия” в Геологическия институт (ГИ) на БАН. От 1992 до 2003 г. е научен сътрудник в ГИ на БАН. В. Сачански е избран за ст.н.с. II ст. в ГИ на БАН на 17.02.2003 г. и за доцент в МГУ на 29.03.2013 г. Последната научната длъжност заема досега.

Областите на професионални интереси на д-р Валери Сачански са стратиграфия на палеозоя в България и Балканския полуостров, граптолитна биостратиграфия, регионална геология, геоложко картиране, събитийна стратиграфия, литостратиграфия, палеогеография. Представената от кандидата документация и много богата, изчерпателна и точна.

Публикации. Кандидатът е автор на 90 научни публикации, от които 37 са в периода 2013–2022 г. след последната хабилитация в МГУ. Личното участие на В. Сачански в съвместните публикации е ясно документирано като равностойно, а в много случаи реално то е водещо. Част от 90-те научни публикации са отпечатани в Списанието на БГД, *Geologica Balcanica* (и двете след 2020 г. включени в WoS и SCOPUS) и много IF-списания като *Comptes Rendus de l’Academie bulgare des Sciences*, *Geologica Belgica*, *Geologica Carpathica*, *Geological Society London Special Publication*, *Geological Quarterly*, *Acta Geologica Polonica*, *Palaeogeography*, *Palaeoclimatology*, *Palaeoecology*, *Estonian Journal of Earth Sciences*, *Turkish Journal of Earth Sciences*.

Подбрани са десет от 37-те научни публикации за участие в конкурса, които оформят Хабилитационен труд.

Справка за съответствие с минималните национални и институционални изисквания. В отделните групи на справката за съответствие резултатите покриват или надхвърлят минималните изисквания:

	Минимум	Резултат
Група А. Дисертация за ОНС „доктор“	50	50
Група В. Хабилитационен труд	100	132
Група Г. Публикации в реферирани и индексирани издания или такива с научно рецензиране	200	218
Група Д. Цитирания	100	700
Група Е. Научни проекти	150	350
ОБЩО	600	1440

Приноси. Приносите в Хабилитационния труд за участие в конкурса са в областта на изследване „Събитийни палеозойски отложения в западната част на Средногорската Зона. Те се поделят в четири подгрупи, както следва: ордовишки кварцаренити и диамиктити, отложения на границата Аерон/Телич, лидитите като събитийни отложения, горнодевонски аноксични събития.

В останалите публикации, представени за участие в конкурса, извън Хабилитационния, има много съществени приноси:

- Нови данни за корелация на структурните зони и литоложките формации в Странджа планина от двете страни на българо-турската граница;
- Палеозойските седименти от Ризовския алохтон и Пенкъвския навлак в Моравската единица се отнасят към Косовската свита;
- Направен е обзор на биостратиграфията на силура в България по граптолити;
- За първи път с граптолити е доказан тремадокският етаж в Зонгулдакския терен в СЗ Анадола, Турция;
- В Източните Тавриди в Турция е доказана границата ордовик/силур по граптолити;
- Установени са типични пери-гондвански граптолитни таксони, както и диамиктити, около границата ордовик/силур в Средногорската Зона в България;
- Представени са граптолитни определения около границата ордовик/силур в нефтени сондажи от Югозападна Либия.
- Установени са нови за България и Сърбия фосилни групи – евриптериди и филокариди.
- Направено е палеогеографско моделиране на пери-Гондвана от високи към ниски палеогеографски ширини.

С много голяма научна стойност е доказването на тюрингски афинитети на силуро-девонския седиментен разрез в Източните Тавриди в Турция. В същата публикация са установени 28 нови за района силурски граптолитни зони.

Цитирания. Представени са доказателства за 139 цитирания, голям брой от които в престижни IF-списания.

Участие в научни конференции. В. Сачански е участвал в 32 международни и национални конференции, от които 14 след последната хабилитация.

Учебна дейност. Доц. В. Сачански е ангажиран с разнообразни лекционни курсове и упражнения за ОНС Бакалавър в ГПФ на МГУ: Обща геология, Регионална геология, Стратиграфия, Геоложко документиране. Тези курсове са творчески

разработени от кандидата. Учебната натовареност през последните три академични години е 238, 417, 428 учебни часа.

Ръководство и участие в научни проекти – 9 национални и 10 международни проекти, ръководител на 3 образователни проекта.

Експертна дейност – член на редакционните колегии на списанията *Geologica Balcanica* и *Списание на БГД*, член на Факултетния съвет на ГПФ на МГУ, кореспондент на френската палеозойска геоложка асоциация, участие в научни журита за присъждане на научни степени и научни звания.

Лични впечатления. Доц. Д-р Валери Сачански работи професията геолог и стратиграф като призвание. От изготвянето на докторската си дисертация досега той проявява системност, висока продуктивност, екипност, нетрадиционни идеи, отговорност. Публикациите му са в съавторство с български и чуждестранни учени и той е високо ценен европейски учен. Графичните илюстрации в научните му публикации отдавна са станали недостижим еталон със своята прецизност, пълнота и естетика. Валери Сачански вече е отлично реализиран учен и преподавател и далеч не е изчерпал своя потенциал.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц д-р Валери Сачански е утвърден висококвалифициран учен получил признание в България и чужбина. Всички аспекти на неговата научната дейност заслужават респект. Удовлетворени и надхвърлени са минималните изисквания за научната длъжност „Професор” в България и в МГУ. Това ми дава дълбоко убеждение в Научното жури да гласувам „за” препоръка към почитаемия Факултетен съвет на Геолого-Проучвателния Факултет на МГУ доц. д-р Валери Валентинов Сачански да бъде избран на научната длъжност „Професор” по научната специалност „Палеонтология и стратиграфия“.

София, 16.02.2023 г.

Рецензент:

(проф. И. Лакова)